

zomer 2019

NIEUWSBRIEF

Speciaal
20 jaar!

Landschapsbeheer Flevoland

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Rijdend door Flevoland

‘Twintig jaar Landschapsbeheer’. Met die gedachte rijdend door het landschap van Flevoland zie je tal van projecten van Landschapsbeheer de revue passeren.

In de Noordoostpolder komen, vreemd genoeg, vooral de bouwwerken die we gemaakt hebben, als herinnering boven. Bouwwerken die vaak te maken hebben met de geschiedenis van Flevoland. In Tollebeek was de reconstructie van de pioniersbarak een opvallend project. Buurtbewoners hebben daar veel werk verzet om de barak weer nieuw leven in te blazen. In het Kuinderbos is de reconstructie van de meetstoel uit de beginjaren van de polder nog een tastbaar element van de samenwerking tussen Staatsbosbeheer en Landschapsbeheer. Bij onze collega’s van Natuurmonumenten staat het metselen van de stenen muurtjes in de zoutkoepel van het Waterloopbos zo’n 6 meter onder de grond voor de vleermuizen nog als een leuke klus in het geheugen. Tegenwoordig is het de belangrijkste winterverblijfplaats van franjestaarten in Flevoland.

Rijdend van de ene naar de andere plek komen de bermten in beeld. In de Noordoostpolder is hier samen met de gemeente en Waterschap Zuiderzeeland veel tijd in gestoken. En het resultaat mag er zijn. Geelhartje, ratelaar, rietorchis, pastinaak en reukgras kleuren de bermten. Vroeger werd dit een ecologische berm genoemd, tegenwoordig zou je zo’n berm beter aan de man kunnen brengen als een bijenlint door het landschap. Ach, zolang het resultaat maar hetzelfde is...

Op Urk hebben we nog niet zoveel gedaan en waar we nu aan werken zal straks ook niet opvallen als een project waarbij rekening is gehouden met de natuur. Er komt een nieuwe brug over de Urkervaart en bij het ontwerp ervan is rekening gehouden met de aanwezige otter en meervleermuis. Otters kunnen in de toekomst onder de brug door lopen en de verlichting op het water is geminimaliseerd voor de meervleermuis. Wie het niet weet zal er niks van zien.

vervolg op pagina 2

Gefeliciteerd

Nog meer groene organisaties in Flevoland die dit jaar een lustrum kunnen vieren. KNNV afdeling Lelystad bestaat 45 jaar. Stichting Vogel- en Natuurwacht Flevoland bestaat op de kop af 35 jaar. Twee zeer actieve groepen vrijwilligers die zich inzetten voor het bestuderen en beschermen van de natuur in onze provincie. Wij hopen dat zij dat nog vele jaren met veel plezier blijven doen.

20 jaar jong!

Zaterdag 13 april vierden we samen met onze vrijwilligers de verjaardag van Landschapsbeheer. Veel vrijwilligers van Landschapsbeheer kwamen naar de Verbeelding om elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. De middag begon met een lezing waarin 20 jaar Landschapsbeheer in beeld kwam. Daarna was er een gevarieerd buitenprogramma: op zoek naar nesten van eekhoorn, zingende vogels, bomen in het voorjaar of een excursie naar de Stille Kern. Anderen waren bij de lezing en demonstratie van prehistorische werktuigen of gingen met waadpak en schepnet te water. Voortbordurend op het thema ‘20 jaar jong’ werd de dag afgesloten bij pannenkoekenhuis Hans & Grietje.

foto Petra Borsch

vervolg van pagina 1

In Dronten is het zaadje geplant voor de vliegtuigwrakkenpalen. De Airgunners daar wilden graag, net als bij de scheepswrakken, palen plaatsen bij de gecrashte vliegtuigen. Enerzijds zochten ze steun in de uitvoering, anderzijds een organisatie die de financiële administratie kon behappen en bij een eventueel verlies niet meteen failliet zou gaan. In Landschapsbeheer vonden ze een organisatie die beiden kon. Leuk om te zien dat er nu zowel scheepswrakken- als vliegtuigwrakkenpalen zijn die het perceel markeren waar het wrak ligt of lag.

Vrijwilligersgroepen die actief zijn in natuur en landschap zijn overal in Flevoland, zeker ook in de gemeente Almere. Bij een groot aantal van die groepen was Landschapsbeheer betrokken, in ieder geval bij de oprichting. Hun werk is goed zichtbaar in het (stads)landschap.

In Zeewolde ligt wel de mooiste oeverwaluwand van Flevoland. Door de aanleg van de Blauwe Diamant kwam de mogelijkheid om een betonnen wand te maken. De gaten in de wand vormen het woord "zwaluwwand". De bewoners aan de overzijde beheren de wand.

foto Petra Borsch

In Lelystad speelt het project Natuurrijk Lelystad een belangrijke rol. Enerzijds door veel gegevens te verzamelen over de natuur in en om de stad, anderzijds om samen met de gemeente te werken aan hun website. Daarmee kan nu per locatie bepaald worden welke beschermde planten en dieren verwacht mogen worden. Met een klik van de computermuis kan iedereen dus een quick-scan voor de wet Natuurbescherming uitvoeren.

En rijden we verder, dan zien we groene erven, hoogstamfruit, knotwilgen, groene voetjes van Kuierlatpaden, poelen, ijsvogelwanden en vleermuiskasten. En zo kunnen we nog wel even doorgaan. Kortom, overal waar je kijkt zie je tekenen van het werk van Landschapsbeheer, al 20 jaar lang. En wat ons betreft ook de komende 20 jaar!

Verdwijnt de rivierdonderpad uit Flevoland?

Zwemmen er nog rivierdonderpadden in Flevoland? "Er zijn sterke vermoedens dat exotische grondelsoorten, zoals de zwartbekgrondel en de marmergrondel, de rivierdonderpad uit zijn leefgebied verdrijven." Aldus Vincent Korevaar, voor een half jaar stagiair bij Landschapsbeheer. "Aan mij de taak in opdracht van Waterschap Zuiderzeeland om uit te zoeken of de rivierdonderpad zich nog in Flevoland bevindt en zo ja, wat de aantallen zijn in vergelijking tot het onderzoek van 10 jaar geleden."

In tegendeel tot wat zijn naam suggereert is de rivierdonderpad (*Cottus perifretum*) geen amfibie maar een vis. Een soort die zich vooral schuil houdt tussen grote stenen in stromende wateren. Hij komt van oorsprong in Nederland voor en is dus een inheemse soort. "Lijkt het u leuk een keer mee te gaan

schapnetvissen naar deze bijzondere soort? Neem dan contact op met Jeroen, misschien zie ik u dan in het veld," besluit Vincent enthousiast.

Stadsnatuur in het oude Gronddepot in Zeewolde

Zeewolde is een groene gemeente en de Zeewoldenaren zijn op vele manieren betrokken bij de natuur. Het oude Gronddepot aan de Gelderse weg is daar een mooi voorbeeld van. Voor de één een plek om actief met de kinderen te spelen in het Klauterwoud, voor de ander een plek om te wandelen of te relaxen. En voor veel kinderen een plek waar ze zelfstandig een hut mogen bouwen, zonder dat volwassenen zich daar mee bemoeien. Anderen zijn juist erg betrokken bij het gebied vanwege de natuur en komen bijvoorbeeld naar de nachtegalen luisteren.

Het Gronddepot is een bijzonder stukje natuur. Het is 'stadsnatuur': de natuur krijgt zoveel mogelijk ruimte, maar mensen mogen hier meer dan in andere natuurgebieden. In het grootste deel mag de natuur haar gang gaan en is een mooi natuurlijk bos ontstaan. De eiken zijn nu nog jong maar gaan uitgroeien tot machtige bomen. Door het kleinschalige beheer van de vrijwilligers (al sinds 2007) en de schapenbegrazing houdt het gebied een afwisseling van bos en open plekken waar bijzondere planten kunnen groeien. Door het beheer nemen de aantallen reuzenberenklauw

sterk af zodat het Gronddepot een fijne plek blijft om te recreëren.

Het gebied wordt intensief gebruikt door mensen. En dat is juist de bedoeling. Het terrein biedt ruimte voor jong en oud; een stuk 'gebruiksnatuur' voor elke Zeewoldenaar. Daar hoort wel bij dat iedereen zijn eigen rommel opruimt en de natuur respecteert.

Dan blijft het Gronddepot voor iedereen een bijzonder stukje Zeewolde.

Mocht u aan het beheer mee willen werken als vrijwilliger, dat kunt u zich aanmelden via kemenade@landschapsbeheer.net.

Boerenerven

In de historie van Landschapsbeheer Flevoland is het boerenervenproject altijd een belangrijke pijler geweest. Vanaf begin 2000 hebben vele eigenaren van boerenerven en arbeiderswoningen advies gekregen van onze medewerkers over de aanleg en onderhoud van hun erfsingel. Hierdoor zijn de cultuurhistorische- en landschappelijke waarden van deze 'groene eilanden' behouden gebleven en versterkt.

Door een goede opbouw van de singel wordt een erf vanaf de buitenzijde als groen landschapselement ervaren. Nieuwe schuren en andere bebouwing worden door de juiste aanplant binnen een aantal jaren aan het zicht onttrokken. Daarnaast biedt een goed ingerichte erfsingel nest- en schuilgelegenheid aan allerlei vogels, amfibieën, kleine zoogdieren en insecten. Zo wordt bv. de overlevingskans van wilde bijen vergroot.

In een tijdsbestek van bijna 20 jaar hebben we advies gegeven voor duizenden meters nieuwe singel, waarbij ontelbare bomen en struiken zijn aangeplant. Dit jaar gaat er opnieuw een boerenerven project van start waarbij 125 erven in geheel Flevoland voorzien kunnen worden van advies.

Het groene geweten van de gemeente

“Bestaan jullie dit jaar echt 20 jaar? Dan heb ik jullie van het begin af aan meegemaakt.” Aan het woord is John de Vries, duurzaamheidsmakelaar van de Gemeente Zeewolde. “Ik heb vanochtend opgeschreven wat we al die jaren met jullie hebben uitgevoerd, ik kwam tot een lijst van een 20-tal projecten. Variërend van het maken van het ontwerp voor de Kuierbaan (2004), foodwalk, groene leerling tot Oral History (2019). En als constante factor het beheer met vrijwilligers van het Gronddepot.”

Ik zie Landschapsbeheer als het groene geweten van de gemeente”, vervolgt John. “Al die jaren is de blik op natuur en groen binnen het gemeenteapparaat niet enorm veranderd, hoewel er nu wel urgentie is op het gebied van duurzaamheid. Denk daarbij dan vooral aan de energietransitie. Ook de blik op groen is bij de inwoners de afgelopen 20 jaar niet erg veranderd. Ze zijn gekomen voor rust en ruimte in de luwte van de randstad”, legt hij uit. “Als het groen maar netjes en aangeharkt is, zijn ze tevreden. Daarom ben ik blij met een organisatie die

met hun enorme kennis de handen uit de mouwen steekt en vasthoudend is op het gebied van natuur en landschap. Ik help zelf ook graag mee als vrijwilliger op de werkdagen in het gronddepot. Lekker buiten bezig, maar ik vind het ook belangrijk om als ambtenaar regelmatig mijn gezicht te laten zien.”

Er is wel een verandering gaande binnen de kijk op groen, “maar het gaat te langzaam”, vindt John. “Een aantal bermen zijn verpacht met de focus op ecologisch beheer, we zijn een bijvriendelijke gemeente, de veldjes bij de bijenhoeven blijven nu ook ’s winters staan, er is een agrarische natuurvereniging.

Ik hoop dat door jullie werk steeds meer mensen oog voor natuur krijgen en ze zich daardoor steeds duurzamer gaan gedragen”, besluit John.

De otter rukt op

“Het gaat goed met de otter,” aldus Jeroen Reinhold. “Werden er in 2016 zo’n tien otters geteld in de provincie, op basis van DNA onderzoek is duidelijk dat er nu minimaal 22 otters in Flevoland leven. Hoe hoog het werkelijke aantal is, is echter onduidelijk.”

De otter rukt volgens Jeroen op door de goede omstandigheden in Flevoland. “De otters komen uit de Wieden en de Weerribben in Overijssel. Daar is in 2002 een aantal otters uitgezet. De nakomelingen zijn een eigen leefgebied gaan zoeken waardoor ze ook naar Flevoland zijn gekomen. De provincie heeft een goede infrastructuur van waterwegen en er zit voldoende vis. Prima omstandigheden voor deze dieren”.

Otters zijn zeer schuwe dieren die zich zelden laten zien. “We kunnen de toename van het aantal otters vaststellen doordat

onze vrijwillige ‘otterspotters’ de plekken in kaart brengen waar ze poepen. We leggen stenen onder bruggen omdat otters graag op een verhoging poepen onder een brug. Dat doen ze om zo goed mogelijk hun territorium af te bakenen.” Anno 2019 kan gesteld worden dat in heel Flevoland ottersporen te vinden zijn. De omgeving Almere lijkt nog het minst bezet.

Bloemrijke Bermen

In het Flevolands agrarische landschap vormen de bermen een belangrijk landschappelijk element. Het is de bron van veel leven door de aanwezigheid van nectar en zaden, maar ook als lijnvormige structuur waarlangs dieren zich verplaatsen. De bloeiende planten zijn mooi voor de recreant en trekken vlinders en andere insecten aan. En insecten spelen een belangrijke rol in de beheersing van plaaginsecten op het boerenland.

Bermen kunnen deze functie voor de biodiversiteit vervullen, als er met zorg wordt omgegaan met de (her)inrichting en het beheer van de bermen. Veel bermen zijn nu soortenarm doordat ze intensief beheerd worden. Een mooi voorbeeld hoe het kan, zijn de bermen in de oostrand van de Noordoostpolder. Hier heeft Landschapsbeheer in samenwerking met de gemeente Noordoostpolder, LTO, provincie Flevoland en IVN meer dan 30 kilometer wegberm afgeplagd. Zo kwam de oorspronkelijke voedselarme bodem weer aan de oppervlakte en kon de bijbehorende bloemrijke vegetatie zich spontaan herstellen. Een mooi staaltje veerkracht van de natuur.

Het aantal plantensoorten nam in een paar jaar tijd sterk toe, naar meer dan 220 soorten. Daar zaten veel zeldzame soorten tussen. Voor passanten werd de berm een kleurig lint, vol bloeiende orchideeën, voor tal van insecten een belangrijk voedsel- en leefgebied. En dat in een intensief beheerd agrarisch gebied. Een bewijs dat bij goed beheer natuur en landbouw prima te verenigen zijn.

Maaien en afvoeren

Hoe zorg je er voor dat zo'n berm bloemrijk blijft? Dit kan alleen door ecologisch bermbeheer van maaien en afvoeren. Maaien gebeurt na de bloei, eind juni en in september, om de planten de kans te geven hun zaden te vormen. Door het maaisel niet te laten liggen maar af te voeren wordt de grond steeds voedselarmer. Zo ontstaat een strook met ruimte voor allerlei bijzondere planten. Vervolgens vinden ook diersoorten als insecten, kleine zoogdieren, vogels en amfibieën hier dan een plek.

Toekomst voor bermen

Landschapsbeheer ziet het als haar kerntaak om het ecologisch bermbeheer onder

de aandacht te brengen bij provincie, gemeenten en overige eigenaren en gebruikers van wegbermen. Op dit moment zijn we bezig om de ecologisch beheerde bermen van de Provincie goed in kaart te brengen. Met de gemeente Zeewolde bespreken we hoe ecologisch bermbeheer in haar pachtcontracten verwoord kan worden. Al met al stappen om meer bermen in Flevoland goed te beheren voor de natuur en de mens.

Nieuwe gezichten

Vanaf dit voorjaar zijn er twee nieuwe medewerkers bij Landschapsbeheer, Lea Sol en Rebecca Wielink. "Wie naar het algemene telefoonnummer belt, krijgt meestal eerst mij aan de telefoon" vertelt Lea. "Ik houd mij vooral bezig met office- en facilitair gerichte taken. Als klein meisje hield ik al van buiten spelen: hutten bouwen, skeeleren en klimmen en klauteren in bomen. Nu vind ik het belangrijk dat, vooral in deze tijd, mensen weer in verbinding komen met de natuur. Daarom heb ik gekozen voor Landschapsbeheer." Rebecca gaat zich vooral bezig houden met inventarisaties, begeleiden van vrijwilligers en communicatie. "Dankzij mijn opleiding Bos- en Natuurbeheer op Larenstein heb ik kennis van ecologie en natuurbeheer. Daarnaast ben ik jarenlang lid geweest van de JNM, jeugdbond voor natuur- en milieustudie. Na mijn opleiding ging ik aan de slag voor een natuurbeheerder en waterwinbedrijf", legt ze uit. "Na 2,5 jaar begon het te kriebelen om weer naar buiten te gaan, vandaar

Landschapsbeheer. In mijn vrije tijd ben ik ook graag buiten. Kamperen met vrienden in binnen- en buitenland. Ook ben ik fanatiek moestuinder", besluit Rebecca.

Rebecca (l.) en Lea (r.), foto Petra Borsch

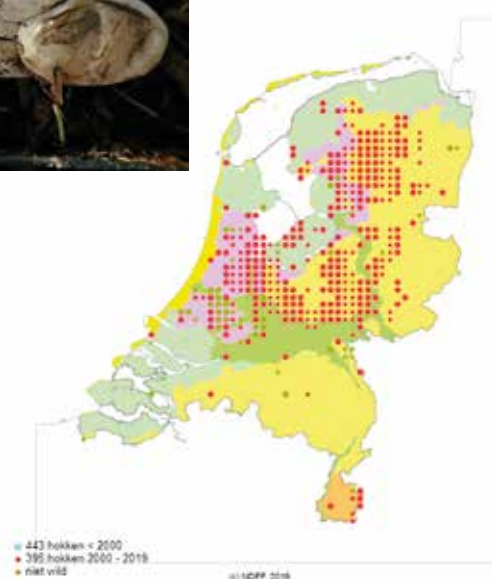
Het ringslangproject na 20 jaar

Op basis van het idee van Annie van Zuiderwijk om de ringslangpopulatie van Noord-Holland, Gelderse Vallei en Friesland-Overijssel via Flevoland met elkaar te verbinden, is bij Landschapsbeheer het ringslangproject in 1998 gestart.

Buiten het Kuinderbos kwamen eind jaren negentig alleen ringslangen voor in het Praambos (tegenwoordig het Oostvaardersveld). Twee ringslanggroepen zetten zich sindsdien in om het uitkomstpercentage van de eieren te verbeteren. Daarvoor worden op tal van plekken broeihopen gemaakt. Deze hopen van verterend organisch materiaal zijn van groot belang voor de voortplanting van ringslangen. De vrouwtjes leggen er aan het begin van de zomer eieren in, meerdere vrouwtjes kunnen gebruik maken van dezelfde hoop. De eieren komen na een aantal weken uit, afhankelijk van de warmte van de hoop.

Het gaat goed met de ringslangen in Flevoland; dat merken we aan het aantal eieren in zowel de broeihopen van Oostvaardersveld als Kuinderbos. In het Oostvaardersveld waren we de eerste jaren blij met 400 eieren. Nu zijn we pas tevreden bij 1500.

Met uitkomstpercentages van 80-90% 'fokken' we jaarlijks vele honderden ringslangen. De meeste jonge slangetjes zijn echter een smakelijk hapje voor tal van rovers en overleven de eerste weken niet. De drie deelpopulaties hebben we nog niet helemaal met elkaar verbonden, maar we zijn op de goede weg. Daarnaast zien we dat ook mensen de ringslang in andere deelpopulaties helpen met broeihopen. De populaties lijken daarmee steviger geworden in de afgelopen 20 jaar.

Agenda

Activiteiten zomer 2019

De actuele agenda op onze website vindt u gemakkelijk via deze QRcode.

Uitgebreide informatie vindt u via www.landschapsbeheerflevoland.nl of bij de contactpersoon die wordt genoemd. Aanmelden kan per mail of telefonisch bij Landschapsbeheer Flevoland: (0320) 294939

Heel Flevoland

Maaikampioenschap

Op zaterdag 31 augustus wordt het NL kampioenschap maaien met de zeis gehouden in Elspeet tijdens de Boer'ndag. Er wordt een heren- en dames Flevolands team samengesteld. Informatie bij Lodewijk van Kemenade (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net

Bevers tellen

Op vr. 7 juni en 12 juli in het Natuurpark Lelystad. Start 20.00 uur. Aanmelden bij Petra Borsch borsch@landschapsbeheer.net

Ringslangen tellen

Wil je leren hoe je ringslangen moet tellen, ga dan mee naar het Oostvaardersveld. Za. 20 juli en 17 aug. Opgeven bij reinhold@landschapsbeheer.net

Invasieve plantensoorten bestrijden

Springbalsemien bestrijden in Biddinghuizen op do. 1 aug. Verzamelen bij de Scharrelberg, aan de Sportlaan om 13.00 uur. Informatie en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade, (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net of.

Bestrijden reuzenberenklauw in Zeewolde. Op za 6 juli of 27 juli van 9:30 tot 12:00 uur. Opgeven bij [Rebecca Wielink, wielink@landschapsbeheer.net](mailto:wielink@landschapsbeheer.net).

Oostelijk Flevoland

Biddinghuizen Eiland/dorpsbos

Natuurlijk, kleinschalig beheer op het natuur-eiland en in het dorpsbos op donderdag op 18 juli, 19 sept en 17 oktober. Informatie en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade, (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net

Dronten Van Veldhuizenbos

Natuurlijk, kleinschalig beheer in het dorpsbos op di 13 augustus, 10 september en 8 oktober. Informatie en aanmelden bij Jan Nagel, (0320) 294934 of nagel@landschapsbeheer.net

Lelystad Bergbos

We werken op ma. 15 juli en 19 augustus van 19:00-21:00 uur. Za. 16 september van 13.00 tot 16.00 uur. Informatie en aanmelden bij Jan Nagel, nagel@landschapsbeheer.net

Lelystad Boeierbosje

Het beheer legt zich toe op onderhoud van het pad en maaien van botanisch waardevolle delen. Informatie en aanmelden bij Dick Luijendijk 06-30405561 of dickluijendijk47@gmail.com

Lelystad Kwelstrook Batavia

Op za 6 juli, 3 augustus, 7 september en 5 oktober kleinschalige beheerwerkzaamheden. Informatie en aanmelden bij Dick Luijendijk 06-30405561 of dickluijendijk47@gmail.com

Lelystad Oostrandpark

We werken woensdagavond 3 juli en 7 augustus, vanaf 19.30 uur. En op za. middag 7 september. Opgeven bij Ineke van Westrienen, Inekevanwestrienen@online.nl

Swifterbant Dorpsbos

Kleinschalige beheerwerkzaamheden op ma 15 juli, 16 sept en 21 okt van 13.00 tot 16.00u. Verzamelen bij de kruising Zwanebloem-Bisontocht. Informatie en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net

Zuidelijk Flevoland

Vroege Vogelbos Almere

Kleinschalige werkzaamheden op do 18 juli, vr 20 sept en vr 19 okt van 18.00 tot 21.00 uur. Verzamelen bij de schaapskooi, Muiderweg 12. Informatie en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade, kemenade@landschapsbeheer.net of (0320) 294936.

Zeewolde oude Gronddepot

Kleinschalig natuurbeheer op za.morgen 13 juli en za.morgen 19 okt. Informatie en aanmelden bij Lodewijk van Kemenade (0320) 294936 of kemenade@landschapsbeheer.net

Bevers in de polder

Al vrij snel na het ontstaan van Landschapsbeheer zijn we gestart met het monitoren van de bever. De bever was op dat moment 10 jaar aanwezig in de polder, maar niemand had een goed overzicht waar ze precies zaten. Van de enkele burchten die toen aanwezig waren, werden er een paar beschadigd tijdens werkzaamheden aan de oever. Reden om toch de locaties van de beverburchten en het aantal bevers beter in de gaten te houden.

In de periode 2000-2015 werd er in de winter gezocht naar beverburchten; in de zomer werd bij bekende burchten bij het vallen van de avond gepost om zwemmende bevers te tellen. Deze aantallen werden 'gecorrigeerd' om tot het werkelijke aantal bevers in Flevoland te komen. Daarbij werd uitgegaan van 3 bevers per burcht en twee keer zoveel bevers als het aantal dat we zwemmend gezien hadden. Beide tellingen bleken ongeveer hetzelfde resultaat te geven (zie figuur). Reden om vanaf die periode alleen het aantal burchten nog in kaart te brengen en vooral bij twijfelgevallen nog rondzwemmende bevers te gaan tellen. Op basis van die tellingen komen we nu op ongeveer 280 bevers in Flevoland.

Kijken we naar de verspreiding van de bever dan valt op dat de NOP nog onbezet is en dat de laatste vijf jaar de bever de steden aan het koloniseren is.

Dankzij financiële bijdragen van Provincie Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland, gemeente Almere, Lelystad en Zeewolde kon deze monitoring jaar in jaar uit uitgevoerd worden.

Samengaan economie en ecologie

In het verleden heeft Landschapsbeheer enkele bedrijven geadviseerd over de inrichting van (een deel) van hun terrein. Nog steeds zijn we met onze vrijwilligers betrokken bij het beheer van deze stukjes natuur te midden van de bedrijvigheid.

Van Werven

In het voorjaar van 2005 is op het bedrijfsterrein 'Van Werven Energie Recycling Groenafval, biomassa' in Biddinghuizen een natuurstrook aangelegd. In plaats van machines en materialen biedt deze strook nu ruimte aan de natuur. De oeverwaluw-wand heeft een dubbelfunctie: broedgelegenheid voor de oeverwaluwen en scheidingswand tussen de strook en het bedrijfsterrein. De zone is verder ingericht met een natuurvriendelijke oever, geschikt voor allerlei wilde oeverplanten, insecten, vissen etc. Een ander stuk oever is juist steil gehouden. Hier kunnen ijsvogel en bever hun hol graven. Verder zijn er poelen voor b.v. amfibieën, een vleermuiskelder en een steilwand voor solitaire bijen. Er groeien twee soorten orchideeën.

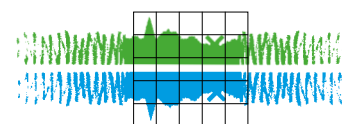
Heembeton

Een vogel- en vlinderbosje en een zestig meter lange oeverwaluw-wand met 480 gaten sieren sinds 2009 het terrein van Heembeton Lelystad, gelegen aan de Lage Dwarsvaart. Een zeer geschikte locatie voor de oeverwaluw, door de nabijheid van water volop de gelegenheid om insecten te vangen. Onze

oeverwaluw-vrijwilligers komen elk jaar naar het bedrijf om de nestgaten van nieuw zand te voorzien.

Het aangeplante groen zorgt ervoor dat mensen vanuit hun tuin een fraaier uitzicht hebben. En het biedt nest- en schuilgelegenheid aan vogels, insecten komen af op de bloeiende struiken en bomen.

Van Werven en Heembeton waren de eerste bedrijven in Flevoland waarmee Landschapsbeheer heeft samengewerkt om op deze schaal het bedrijfsterrein te 'vergroenen'. Mocht u bij een bedrijf werken of een bedrijf weten waar ook ruimte is voor de natuur, dan horen wij dat graag.

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Scheepswrakken toen en nu

Flevoland is het grootste historische scheepswerkhof op het droge ter wereld. Voor dit bijzondere feit wordt al meer dan 10 jaar aandacht gevraagd met blauw-witte palen met een rood scheepje erop. Op zo'n 200 plekken in Flevoland staat zo'n paal. Door de palen is het voor iedere voorbijganger duidelijk dat daar waar nu droog land ligt, ooit schepen hebben gevaren. De palen zijn echter hard toe aan een opknopbeurt.

Oorspronkelijk zouden de palen maar een jaar blijven staan, maar het enthousiasme was zo groot dat de palen bleven. De scheepjes gaan niet zolang mee en moeten dus vervangen worden door meer duurzame exemplaren. Landschapsbeheer wil deze vernieuwingslag realiseren,

samen met de provincie, Batavialand en de grondeigenaren. Ook is er de wens om langs de wrakken een toeristische route te ontwikkelen, met aandacht voor de geschiedenis van de vergane schepen. Er is immers een schat aan gegevens over de wrakken die in de Flevolandse bodem lagen. Passend in de huidige tijdsgesest, wil Landschapsbeheer hiervoor zelf ook een app met interactieve routes gaan ontwikkelen. Liefst één in elke gemeente. Zo kan er veel meer informatie ontsloten worden over het schip, haar bemanning en haar lading.

Colofon

Wilt u naar aanleiding van deze nieuwsbrief reageren? U kunt ons bellen, schrijven of mailen.

Deze nieuwsbrief verschijnt 3 keer per jaar en is een uitgave van:

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
Tel. (0320) 294939
Flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl
twitter: @LBFlevoland
facebook: www.facebook.com/
landschapsbeheerflevoland

Samenstelling/foto's
medewerkers Landschapsbeheer Flevoland

Eindredactie
Arda van der Lee
Ontwerp en lay-out
Ruitervorm
Oplage
2700 stuks

Net1

Landschapsbeheer Flevoland maakt zich sterk voor behoud, beheer en ontwikkeling van natuur en landschap buiten de eigenlijke natuurgebieden. Ons werk wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Europese Commissie, het Ministerie van Economische Zaken, de Provincie Flevoland, de Flevolandse gemeenten en de Nationale Postcode Loterij.